

Kooskõlastustabel

I KOOSKÕLASTUSRINGI TAGASISIDE

Audiitorkogu	Märkused nr 1– 5
Eesti Kaubandus-Tööstuskoda	Märkus nr 6

Nr	Märkused	Arvestatud/ mittearvestatud/ selgitatud	RAM märkused
Audiitorkogu			
1	Seoses uue kestlikkusvandeaudiitori kutsega tekkis vajadus uute kestlikkusvandeaudiitori kutseeksami moodulite koostamiseks. Arvestades, et hetkel juba on kestlikkusvandeaudiitoreid rohkem kui raamatupidamise seaduse muudatuste valguses lähiaastatel vaja ning seda, et hetkel esineb suur ebakindlus, millised on lõplikud kestlikkusstandardite ja kestlikkusaruandlust mõjutavate teiste otsekohalduvate määruste muudatused, ei ole praegu uute eksamimoodulite loomine vajalik ega praktiline. Ka uute eksamimoodulite koostamine peab seega edasi lükkuma sarnaselt kestlikkusaruandluse teise laine edasilükkamisega, s.o. kaks aastat.	Mittearvestatud	Vaatamata asjaolule, et eelnõuga lükatakse paljude ettevõtete kestlikkusaruande koostamise kohustuse kohaldamine kahe aasta võrra edasi, ei ole põhjendatud seetõttu isikute eneseteostusvabaduse piiramine. Kuna kestlikkusaruande koostamise kohustus säilib, siis tuleb võimaldada isikutele, kes soovivad kestlikkusvandeaudiitori kutset omandada, ka selle omandamiseks vajalik eksami sooritada. Direktiiv (EL) 2022/24654 kohaselt on liikmeriik kohustatud võimaldama kestlikkusvandeaudiitori kutset omandada olenemata kutse saamiseks soovi

			<p>avaldavate isikute arvust. Direktiivis on sätestatud ka teemad, mille kohaseid teadmisi tuleb eksamil kontrollida. Neid kohustusi ei ole muudetud, mistõttu ei ole võimalik eksamimoodulite koostamise kohustust edasi lükata.</p>
2	<p>Seoses kestlikkusaruandluse direktiivi ülevõtmisega audiitortegevuse seadusesse tekkis lisaks senisele finantsvandeaudiitori kutsele ka kestlikkusvandeaudiitori kutse. 2024. aasta sügisel, kui kehtisid praegu muudetavate (EL) 2022/2464 ja (EL) 2024/1760 direktiivide nõuded, läbisid kestlikkusvandeaudiitori atesteerimiskoolituse 97 vandeaudiitorit, et omandada kestlikkusvandeaudiitori kutse. Seda tehti eeldusel, et lähiaastatel vajab Eestis kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli üle paarisaja Eesti ettevõtte. Kõigil eelmainitud 97-l kestlikkusvandeaudiitoril on hetkel kehtiva audiitortegevuse seaduse kohaselt seoses täiendava kutsetasemega ka täiendava täiendusõppe läbimise kohustus järgneva kolme aasta jooksul (alates 01.07.2025). Olukorras, kus on võimalik 2/3 kestlikkusaruandluse audiitorkontrolli kohustuslikus korras läbivate ettevõtete arvu oluline vähenemine, on selge, et ka nimetatud täiendusõppe kohustuse kehtima hakkamine vajab analüüsi. Eelkõige vajab täiendavat analüüsi selliste kestlikkusvandeaudiitorite täiendava täiendusõppe regulatsioon, kelle algselt eeldatud klienditöö võib, aga ei pruugi, edasi lükkuda ja/või üldse ära jääda. Peame võimalikuks, et ka kehtiv audiitortegevuse seadus pakub võimalusi olukorra lahendamiseks, kuid seda peaks eelnõu koostaja analüüsima.</p>	Mittearvestatud	<p>Direktiivi (EL) 2022/2464 kohaselt on vandeaudiitor kohustatud kutse säilitamiseks osalema täiendusõppes. Kestlikkusvandeaudiitoril on võimalik otsustada kas muutunud tingimustes soovitakse kestlikkusvandeaudiitori kutset säilitada ja selleks vajalik täiendkoolitus läbida.</p> <p>Ka finantsaudiitorid, kes ei paku audiitorteenust, kuid soovivad kutset säilitada, peavad täitma täiendusõppe kohustust.</p>
3	RPS § 25 lg 4 teise lause sõnastus vajab muutmist. Õigusnormi teise lause kohaselt ei	Mittearvestatud	Sellekohane muutmiskäsk on sätestatud Vabariigi Valitsuse

	<p>kohaldu erand auditeeritava majandusaasta aruande puhul. Õige sõnastus on, et erandit ei kohaldata audiitorkontrolli kohustusega majandusaasta aruande puhul. Audiitorkontroll hõlmab nii auditit kui ka ülevaatust. Praeguse sõnastuse kohaselt jääb aga ülevaatust kui üks audiitorkontrolli vorm õigusnormi mõjualast välja ja erandit kohaldatakse vaid auditi puhul.</p>		<p>seaduse ja sellega seotud teiste seaduste muutmise seaduse eelnõus, mille plaanime lähiajal teisele kooskõlastusringile saata.</p>
4	<p>AudS § 94¹ Euroopa Liidu õigusaktide nõuetest tulenevalt peab audiitor kontrollima kestlikkusaruandlusega seoses nelja objekti, sh aruannete esitamist ESEF vormingus. Esimesed kolm objekti on hõlmatud kestlikkusaruande endaga ja nende audiitorkontrolli kohustus on sätestatud eelnõu punktis 65, millega täiendatakse AudS § 94¹ järgnevas sõnastuses: „Raamatupidamise seaduse § 24 lõikes 2 ja § 31 lõikes 4 nimetatud isikute kestlikkusaruande ja konsolideeritud kestlikkusaruande audiitorkontroll on kohustuslik.“ Hetkel on eelnõus küll RPSi muudatustega reguleeritud ettevõtte kohustus koostada aruanne ESEF formaadis, ent me ei suutnud tuvastada ahelat, mille kohaselt ettevõtte peaks audiitorilt tellima eraldi töövõtu, mille tulemusena saaks audiitor avaldada arvamust ESEF formaadi korrektse rakendamise kohta. Ilma ettevõtjapoolse vastavasisulise kohustusega ei saa audiitor sellist tööd teha ning selle kohta arvamust avaldada. Soovitame täiendada eelnõus AudS § 94¹ muutmiskäsku selliselt, et audiitorkontroll hõlmaks ka RPS muutmise eelnõu punktis 15 esitatud RPS § 25 lg 1 sätestatud vorminõuet. Kuigi hetkel ei ole nn Omnibussi projekti tõttu üheselt selge, millal hakatakse aruande koostajatelt nõudma kestlikkusaruande esitamist ESEF vormingus, peab ka audiitortegevuse seadus nimetatud kontrollikohustust sisaldama, kuna RPSis on vastav kohustus sätestatud (§ 25 lg 1). Tuleviku vaates on kontrolliobjektide täpsustus seda olulisem, et järgnevatel aastatel, kui jõustub eraldi kestlikkusaruandluse rahvusvaheline kontrollistandard, hakkab</p>	Mittearvestatud	<p>Sellekohane muutmiskäsk on sätestatud Vabariigi Valitsuse seaduse ja sellega seotud teiste seaduste muutmise seaduse eelnõus, mille plaanime lähiajal teisele kooskõlastusringile saata.</p>

	kestlikkusaruandluse kontroll ja ESEF määruse kohase märgistamise kontroll eeldatavalt toimuma erinevate audiitorkontrolli standardite alusel.		
5	AudS § 185 ³ lg 7 Esimeses lauses tuleb teine kuupäev „2026. aasta 1. jaanuari“ asendada kuupäevaga „2029. aasta 1. jaanuari“. Ka eelnõu koostaja on eelnõule lisatud kooskõlastustabeli p-s 10 Audiitorkogu arvamusega nõustunud ja märkinud, et arvestades Audiitorkogu hinnangut enda võimaluste osas kestlikkusaruande ja selle audiitorkontrolli koolituse läbiviimiseks, on eelnõus muudetud AudS § 185 ³ lõikes 7 sätestatud tähtaega ning nimetatud koolituse läbiviimise uueks tähtajaks on märgitud 2029. aasta 1. jaanuar.	Mittearvestatud	Sellekohane muutmiskäsk on sätestatud Vabariigi Valitsuse seaduse ja sellega seotud teiste seaduste muutmise seaduse eelnõus, mille plaanime lähiajal teisele kooskõlastusringile saata.

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda

6	<p>Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Rahandusministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust raamatupidamise seaduse muutmise seaduse eelnõu kohta, millega lükatakse enamike ettevõtjate kestlikkusaruande koostamise ja esitamise kohustust kahe aasta võrra edasi.</p> <p>Kaubanduskoda saatis 5. märtsil 2024 kirjaga nr 4/40 Rahandusministeeriumile ettepaneku lükata kestlikkusaruande koostamise ja esitamise tähtaega edasi kaks aastat nende ettevõtjate jaoks, kes peavad kestlikkusaruande esmakordselt esitama 2026. või 2027. aastal. Peame väga positiivseks, et Rahandusministeerium on vastava eelnõu koostanud.</p> <p>Samas rõhutasime juba oma varasemas kirjas, et raamatupidamise seaduses tuleb vajalikud muudatused teha võimalikult kiiresti, et anda ettevõtjatele selgus ja kindlus, et nad ei pea praegu jätkama kulutuste tegemist kestlikkusaruande koostamiseks, mis lükkub peagi edasi ja võib ka üldse kaduda või vähemalt oluliselt muutuda.</p>	Teadmiseks võetud	<p>Eelnõu saadeti kooskõlastusringile vastavalt Vabariigi Valitsuse reglemendis sätestatule. Vabariigi Valitsuse otsuse kohaselt peab eelnõu olema Valitsuse istungile esitatud maikuu jooksul ja seda ajakava arvestades on eelnõuga ka toimetatud.</p> <p>Kuigi direktiivi (EL) 2025/794 ülevõtmise tähtaeg on 2025. aasta 31. detsember, siis mõistame, et ettevõtjad, keda eelnõu puudutab, vajavad kiiremini kindlust ja õigusselgust. Oleme eelnõu õigusloome protsessi planeerinud selliselt, et oleks arvestatud nii ettevõtjate huvid kui ka hea õigusloome järgimise vajadus. Eelnõu lihtsust ja mõnevõrra kiireloomulisust arvestades</p>
---	--	-------------------	--

<p>Kaubanduskojale jääb arusaamatuks, miks on Rahandusministeerium andnud eelnõu kohta tagasiside andmiseks 15 tööpäeva. Meie hinnangul on tegemist väga kiireloomulise eelnõuga, mille puhul oleks arvamuse avaldamise tähtaeg võinud olla maksimaalselt viis tööpäeva ja seda järgmistel põhjustel.</p> <ul style="list-style-type: none">• Ca 300 Eesti ettevõtjat vajavad võimalikult kiiresti selgust ja kindlust, et nad ei pea hetkel jätkama ettevalmistusi kestlikkusaruande koostamiseks.• Eelnõuga võetakse üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2025/794, kusjuures Eestil ei ole direktiivis sisalduvate muudatuste ülevõtmiseks kaalutusõigust. See tähendab, et Eesti peab direktiivi siseriiklikusse õigusesse üle võtma sõltumata sellest, milline on erinevate osapoolte tagasiside.• Kaubanduskoda ja ka teised ettevõtlusorganisatsioonid on tugevalt toetanud kestlikkusaruande koostamise ja esitamise tähtaja edasi lükkamist kahe aasta võrra. See teave oli Rahandusministeeriumil juba eelnevalt olemas.• Meie varasem kogemus on näidanud, et Rahandusministeerium on andnud kiireloomuliste eelnõude puhul ka näiteks kolmepäevase tähtaja tagasiside andmiseks. Samuti on olnud juhtumeid, kus ettevõtjate vaates ei ole tegemist kiireloomulise eelnõuga, kuid arvamuse avaldamise tähtaeg piirdub ikkagi mõne tööpäevaga. <p>Kokkuvõtteks, Kaubanduskoda toetab igati eelnõud ja palub seda edasi menetleda kiirkorras. Näiteks võiks Rahandusministeerium selle eelnõu koheselt saata ka Justiits- ja</p>	<p>saadetakse eelnõu vaid esimesele kooskõlastusringile. Samuti on Rahandusministeerium jaganud sellekohastel seminaridel ja muudel sarnastel kohtumistel teavet eelnõu sisu kohta ning avaldanud eelnõu sisu ka kestlikkusaruandluse veebilehel. Nimetatud veebilehel on osundatud, et Omnibus-paketi muudatused lükkavad edasi tähtaegu, vähendavad kohustatud isikute ringi ja nõuete mahtu, andes ettevõtjatele rohkem aega ettevalmistuse tegemiseks ning leevendavad nii finants- kui ka halduskoormust, soodustades investeringuid ja innovatsiooni. Samuti on võimalik nimetatud veebilehel tutvuda täpsema ajakavaga planeeritud muudatuste jõustamiseks.</p>
--	--

	Digiministeeriumile kooskõlastamiseks. Seejärel tuleks see eelnõu võimalikult kiiresti heaks kiita Vabariigi Valitsuse poolt, et Riigikogu jõuaks eelnõu kevadistungjärgul vastu võtta.		
--	---	--	--